TOŻSAMOŚĆ · RECENZJA

DLACZEGO LIBERALNY PORZĄDEK KRUSZEJE? RECENZJA „EPOKI CHAOSU” KACPRA KITY

Krystian Pacholik · 20 lipca 2026

Recenzja najnowszej książki Kacpra Kity „Epoki chaosu”.

Najnowsza książka redaktora „Nowego Ładu” nie wpisuje się w banalne, oklepane już stwierdzenia, że nie mamy żadnego „końca historii”. Nie jest to też bezkrytyczny pean na cześć prawicy. To rzetelna i jednocześnie angażująca diagnoza jednego z największych politycznych przełomów od czasów II wojny światowej. Autor na ponad 300 stronach (które czyta się zaskakująco szybko!) pokazuje, dlaczego stary lewicowo-liberalny porządek kruszeje i z jakich powodów alternatywna prawica, w różnych swoich odsłonach, wygrywa w coraz większej liczbie krajów. Od Europy po obie Ameryki.

Co sprawia, że ta książka wyróżnia się na tle innych analiz?

Po pierwsze, szeroki, a jednocześnie precyzyjny obraz. Kacper Kita pokazuje proces globalny, czyli rozpad dwupartyjnego porządku – tego, w którym centroprawica i centrolewica wspólnie zbierały często ponad 80% głosów. Pokazuje kryzys tradycyjnej chadecji, erozję zaufania do elit, partii i neoliberalnych dogmatów. Pandemia, wojny, ale też głębsze procesy – technologiczne, demograficzne, kulturowe – wszystko to składa się w spójną całość.

Po drugie, mamy tu wyjaśnienie „dlaczego”. Autor tłumaczy, że wzrost poparcia dla ugrupowań określanych jako alt-prawicowe, populistyczne lub skrajnie prawicowe jest logiczną reakcją na realne problemy – utratę poczucia sprawczości przez zwykłych ludzi, erozję więzi społecznych (w dużej mierze w wyniku powszechności smartfonów i mediów społecznościowych), globalizację oraz zmiany demograficzne i migracyjne. Kita pokazuje różne oblicza nowej prawicy; co je łączy, a co dzieli. Bez uproszczeń, z którymi mamy niestety coraz częściej do czynienia w publicystyce i dziennikarstwie politycznym.

Po trzecie, wymiar technologiczny.

> Jedna z najciekawszych części książki dotyczy wpływu smartfonów i mediów społecznościowych na demokrację. Kita pokazuje, jak te nowoczesne narzędzia przyspieszyły atomizację społeczeństw, polaryzację i „zombifikację mas”. Jednocześnie otworzyły one też przestrzeń dla nowych głosów, które wcześniej były marginalizowane i cenzurowane w tradycyjnych mediach.

Po czwarte, styl. Książka jest napisana przystępnie, ale bez spłycania. Ma solidną podstawę źródłową, są tu odwołania do badań oraz ustaleń ekspertów, a jednocześnie czyta się ją jak reporterską opowieść. Może być ona dobrym wprowadzeniem dla tych, którzy chcą zgłębić sytuację polityczną (obecną, ale też z przeszłości) w poszczególnych państwach Europy Zachodniej.

Dlaczego warto przeczytać ją właśnie teraz?

Bo Kita nie tylko opisuje tytułowy chaos – on pomaga go zrozumieć. Pokazuje, że świat, do którego aspirowały i dążyły elity lewicowo-liberalne, faktycznie się kończy. Pokazuje, że prawicowy zwrot nie jest chwilową aberracją, tylko efektem głębokich, strukturalnych zmian. Jednocześnie nie daje on prostych odpowiedzi. Podkreśla, że era chaosu to czas walki o nową definicję demokracji, a nie automatyczne zwycięstwo którejkolwiek strony.

Nowa książka Kacpra Kity to trzeźwa diagnoza zamiast ideologicznego uniesienia. *Epoka chaosu* to lektura obowiązkowa dla każdego, kto chce naprawdę zrozumieć, co się dzieje wokół nas. To książka, która nie tylko opisuje, jak świat skręca w prawo, ale też tłumaczy, dlaczego tak się dzieje i co z tego wynika dla nas wszystkich.

Kacper Kita, *Epoka chaosu. Dlaczego świat skręca w prawo*, Warszawa 2026, ss. 336.

Nagranie: https://www.youtube.com/watch?v=c0V8goAMdiU

Oryginał: https://nlad-kopia1113.instawp.site/dlaczego-liberalny-porzadek-kruszeje-recenzja-epoki-chaosu-kacpra-kity/

WSPÓŁTWÓRZ NOWY ŁAD

Za Nowym Ładem stoją czytelnicy, którzy dorzucają się do jego istnienia. Dołącz do nich — jednorazowo, w kwocie, która Ci odpowiada.

DOŁĄCZAM

wspieram.nlad.pl

Zeskanuj, aby wesprzeć